

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ ในตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

พลอย คำดี

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สำนักวิชาบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ดร.กัสม่า กาซ็อน

รองศาสตราจารย์ประจำสำนักวิชาบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 3 ตุลาคม 2565

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 7 พฤศจิกายน 2565

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 26 พฤศจิกายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาและการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ หมู่บ้านรวมมิตร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 32 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

(1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการทำผ้ากันเปื้อน โดยเฉลี่ย 330.00 บาท/ผืน ผ้าปักชาติพันธุ์อาข่า ราคา 60.00 บาท/ผืน ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ราคา 45.00 บาท/ผืน มีค่าแรงงาน ราคา 150.00 บาท/ผืน มีต้นทุนของวัตถุดิบทางอ้อมที่ใช้ในการทำผ้ากันเปื้อน 34.00 บาท/ผืน ค่าวัสดุที่ใช้ไป 0.10 บาท/ผืน และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ 1.94 บาท/ผืน

(2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุนของผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ มีต้นทุนรวม 516.04 บาท/ผืน รายได้ 850.00 บาท/ผืน และกำไรสุทธิ 333.96 บาท/ผืน

(3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน ได้แก่ ด้านประโยชน์การใช้สอย ด้านความงามทางศิลปะ ด้านการออกแบบ ด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ ด้านการจัดจำหน่าย

คำสำคัญ: การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ผ้ากันเปื้อนประยุกต์ ผ้าปักชาติพันธุ์

Product Development of Applied Apron from Ethnic Embroidered Fabrics in Mae Yao Sub-District, Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province.

Ploy Khumdee

*Undergraduate Students, School of Accounting,
Chiang Rai Rajabhat University*

Received: 3 October 2022

Revised: 7 November 2022

Accepted: 26 November 2022

Dr.Kasama Kason

Associate Professor, School of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University.

Abstract

The purpose of this research was to study the development and product design of applied aprons from ethnic embroidered fabrics. To study the cost and return of applied apron products from ethnic embroidered fabrics. Summit Village There were 32 cases in total. The research tools were interview forms. The statistics used to analyze the data were mean, and standard deviation.

The results showed that

(1) The analysis results of data on the cost of making aprons, on average 330.00 baht/piece, Akha ethnic embroidered fabric, 60.00 baht/piece, Hmong ethnic embroidered fabric, 45.00 baht/piece, labor costs 150.00 baht/piece. There is the cost of indirect materials used in making the apron is 34.00 baht/piece, materials used of 0.10 baht/piece, and depreciation of equipment is 1.94 baht/piece.

(2) The results of the analysis of information on the return on investment of applied apron products from ethnic embroidered fabrics have a total cost of 516.04 baht/piece, an income of 850.00 baht/piece, and a net profit of 333.96 baht/piece.

(3) The results of the analysis of information on the product design of applied apron aprons ethnic embroidered fabrics. Overall, it was at a high level. considering It was found that the items with the same highest means were utility apseaspectstactic beauty Design Material properties and economy Distribution

Keywords: Product Development, Applied Apron, Ethnic Embroidered Fabric

บทนำ

การสร้างลวดลายปักบนผืนผ้า นับว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นเมืองที่แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาสู่การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้จึงมีการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีศักยภาพสู่สากล ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลวดลายผ้าปักในวิถีชาติพันธุ์อาข่าและชาติพันธุ์ม้ง ผ้าปักอาข่า เป็นงานปักของชาติพันธุ์อาข่ามีความประณีตการใช้สีสดใสสวยงามลวดลายปักชาติพันธุ์อาข่าแบ่งออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตมนุษย์และธรรมชาติและยังสืบทอดลวดลายการปักลงบนผืนผ้าต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันการปักลวดลายให้เกิดขึ้นบนผืนผ้าด้วยด้ายหลากหลายลวดลายและสีสันทันทีทั้งการปักแบบเดินเส้นเช่นลายถ้อง (กลอง) การปักกากบาทตามตาของผ้า (คล้ายการ ปักครอสติช) เช่นลายอาปะ (ใบไม้) และการปักด้ายเป็นรูปร่างลวดลายแบบที่ถือเป็นการปักที่ยากที่สุดเนื่องจากต้องมีการกะน้ำหนักในการดึงเส้นด้ายระหว่างการปักให้พอดีไม่ตึงหรือหย่อนจนเกินไป จึงจะได้เป็นลวดลายที่สวยงามและสมบูรณ์เช่นลาย โจวพะห (ดอกหญ้า) ลายพะตือ (สามเหลี่ยม) เป็นต้น ผ้าปักม้ง มีความสำคัญที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตและเรื่องราวทางวัฒนธรรมของหญิงสาวม้งที่สืบทอดมา จากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นนับหลายร้อยปี การปักผ้าม้ง เพื่อใช้ติดประดับบริเวณต่างๆ ของเสื้อผ้า เป็นสิ่งที่ผู้หญิงม้งจะต้องทำเป็นทุกคน และต้องทำใส่เอง และสำหรับสามี ลูกชาย ด้วย เพราะผู้ชายม้งจะไม่ปักผ้า หญิงสาวม้งทุกคนจึงต้องรู้วิชาปักผ้าจากผู้เป็นมารดาของตนตั้งแต่อายุยังไม่ถึงสิบปี แต่ชาวม้งจะไม่นิยม ใช้สีแดงประดับบนเสื้อผ้า เพราะมีความเชื่อว่า สีแดงเป็นสีรุนแรง เป็นสีที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุไม่เป็นมงคลจะ ใช้เฉพาะในงานศพเท่านั้น การสร้างสรรค์ลวดลายบนผืนผ้าของชาติพันธุ์อาข่าและม้งส่วนใหญ่ใช้เทคนิคการปัก และการเย็บผ้าปะติดกับ ผืนผ้า ลักษณะลวดลายกลายเป็นศิลปะและเอกลักษณ์ที่ถูกส่งสมจากบรรพบุรุษในอดีตและสืบทอดต่อเนื่องกัน มาหลายชั่วอายุคน ลักษณะของลวดลายส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากจินตนาการอันเพริศแพรวของบรรพบุรุษในการ นำเอาลักษณะของธรรมชาติที่ปรากฏอยู่รอบตัว เช่น ต้นไม้ ดอกไม้ ใบไม้ สัตว์ แมลง ก้อนหิน เป็นต้น นำมา สร้างสรรค์เป็นลวดลายงานปักผสมผสานไปกับลวดลายที่มาจากข้าวของเครื่องใช้ เครื่องดนตรี ในวิถี ชีวิตประจำวันและในประเพณีของชาติพันธุ์อาข่าและม้งจนกลายเป็นลวดลายงานปักที่หลากหลาย เกิดเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะของผ้าปักชาติพันธุ์อาข่าและม้งที่สะท้อนถึงตัวตนของชาติพันธุ์อาข่าและม้งที่ชัดเจน ซึ่งไม่ว่าจะพบเห็นจากแห่งหนใด ก็รับรู้ได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ผ้าชาติพันธุ์อาข่าและม้งนั่นเอง

เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปมีการพัฒนา บุคคลภายนอกที่เริ่มเข้ามาเรียนรู้วัฒนธรรมของคนออกไปสู่สังคมเมืองภายนอกจึงทำให้มีคนที่เริ่มหันมาให้ความสนใจลวดลายปักอาข่าและม้งมากขึ้นจึงทำให้ชุมชนอาข่าและม้งในตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เริ่มมีการประยุกต์พัฒนาลวดลายผ้า

ขึ้นมาเรื่อยๆ และเริ่มมีการคิดค้นผลิตภัณฑ์จากผ้าลายอาข่าและม้งในหลายรูปแบบของเครื่องนุ่งห่มและเครื่องประดับมากขึ้น ตัวอย่างเช่น หมวก กระเป๋า เสื้อ กางเกง เนกไท และปัจจุบัน สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีร้านกาแฟเป็นจุดพักหรือจุดถ่ายรูปและเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว ร้านกาแฟในภาคเหนือส่วนใหญ่ จึงได้คิดค้นการนำผ้าปักลายอาข่าและม้งมาทำเป็นในรูปแบบของผ้ากันเปื้อนเพื่อความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่ได้ชมความสวยงามและความเป็นเอกลักษณ์ของผ้าปักลายอาข่าและม้งของภาคเหนือ

ด้วยเหตุที่ว่าค่าความนิยมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีรูปแบบคงที่ ดังนั้นผู้ทำการวิจัยจึงอยากจะสนับสนุนและอนุรักษ์งานฝีมือไว้ โดยการศึกษาตลาด และวิธีการเย็บของชาติพันธุ์อาข่า ม้ง ในบ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย และนำลวดลายมาปักบนผ้ากันเปื้อนที่ได้ทำการศึกษามาพัฒนาออกแบบและประยุกต์ให้มีรูปแบบที่ตรงตามความต้องการและความนิยมของตลาดปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาและการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน

เพชร ชุมทรัพย์ (2554) สิ่งที่คุณมุ่งหวังจะได้จากการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในธุรกิจ ในหลักทรัพย์หรืออสังหาริมทรัพย์ ก็คือ ผลตอบแทนหรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุนนั้น ซึ่งคำว่าอัตราผลตอบแทนนี้มีความหมายกว้างขวางมาก อาจหมายถึง อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนระยะยาว อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุนเฉพาะโครงการ ฯลฯ ซึ่งแต่ละอย่างจะมีรูปแบบการวัดที่แตกต่างกันไปบ้าง และการใช้ประโยชน์ก็แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เป็นสำคัญ อัตราส่วนผลตอบแทนนอกจากประโยชน์ ในการประเมินผลของโครงการปฏิบัติงาน ยังใช้ประโยชน์ช่วยในการตัดสินใจลงทุน วางแผน ควบคุม และการปรับปรุงการดำเนินงาน

สูตรในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนมี ดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิสินทรัพย์รวม}}{\text{เงินลงทุน}} \times 100$$

เงินลงทุนในที่นี้มีได้หลายความหมาย การวัดผลตอบแทนจึงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการวัด เป็นต้นว่า วัดผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ผลตอบแทนจากเงินลงทุนระยะยาว หรือผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นต้น

อัตรากำไรต่อต้นทุน แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิเปรียบเทียบกับต้นทุนว่า ต้นทุน 100 บาท กิจกรรมสามารถทำกำไรได้กี่บาท

$$\text{อัตรากำไรต่อต้นทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุน}} \times 100$$

อัตรากำไรต่อยอดขาย แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิเปรียบเทียบกับยอดขายว่า ยอดขาย 100 บาท กิจกรรมสามารถทำกำไรได้กี่บาท

$$\text{อัตรากำไรต่อยอดขาย} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times 100$$

รชนี เจริญ, และคณะ (2555) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นการพัฒนาปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ของการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

1. เพื่อให้สินค้านั้นสามารถขายได้ในราคาที่สูงขึ้น โดยต้องเป็นสินค้าที่มีความน่าสนใจน่าซื้อ และมีคุณภาพอย่างแท้จริง

2. เพิ่มมูลค่าสินค้าให้มีความหลากหลายมากขึ้นกว่าเดิมได้ สินค้าตัวนั้นย่อมสามารถเจาะกลุ่มลูกค้าได้เยอะมากขึ้น และความน่าสนใจของสินค้าก็เพิ่มขึ้น โอกาสที่จะทำให้ขายสินค้าได้มากขึ้นก็มีสูงนั่นเอง

ปัจจุบันโลกแห่งการแข่งขันภายใต้สภาวะตลาดที่เปิดกว้าง การทำธุรกิจย่อมต้อง “คิด” ให้เหนือชั้นกว่าที่เคยเป็น การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์หรือบริการ เริ่มมีบทบาทสำคัญในการช่วยเรียกความสนใจของกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มใหม่ๆ และยังสามารถรักษากลุ่มผู้บริโภคที่เคยได้มาให้อยู่ต่อไป นาน ๆ โดยในอดีตที่ผ่านมาหากผลิตภัณฑ์ หรือบริการหนึ่งจะประสบความสำเร็จได้ในท้องตลาด สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คงจะเป็นตัวผลิตภัณฑ์ หรือบริการหลักนั่นเอง ที่ต้องมีคุณภาพที่เยี่ยมยอดกว่า คู่แข่ง และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดีกว่า ถึงแม้ว่าปัจจุบันคุณภาพของผลิตภัณฑ์ หรือบริการหลักอาจจะยังเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่มีอีกสิ่งหนึ่งที่ก้าวขึ้นมาสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ควบคู่ไปเช่นกัน ก็คือ เรื่องของ “มูลค่าเพิ่ม” ที่ติดมากับตัวผลิตภัณฑ์ หรือบริการหลักนั้น ๆ ในบาง กรณีส่วนของมูลค่าเพิ่มจะเป็น

ตัวดึงดูดผู้บริโภคให้สนใจ หรือ ตัดสินใจที่จะซื้อผลิตภัณฑ์ หรือบริการ หลัก ดังนั้นธุรกิจในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าไม่ใช่เป็นเพียงการขายตัวผลิตภัณฑ์ หรือบริการหลักเพียง อย่างเดียว แต่จะต้องมีส่วนของการเพิ่มมูลค่าที่จะทำให้ผู้บริโภครู้สึกได้ประโยชน์มากขึ้นด้วย ผลิตภัณฑ์หรือบริการเหล่านั้น จึงจะประสบความสำเร็จได้อย่างที่ควรเป็น

การสร้างมูลค่าเพิ่ม สามารถสร้างได้ในหลายทาง เช่น การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการออกแบบผลิตภัณฑ์ การสร้างมูลค่าเพิ่มจากกระบวนการผลิต ซึ่งบางครั้งต้องกระทำไปพร้อมๆ กันเพื่อให้ ผลสำเร็จสุดท้าย คือการได้ผลิตภัณฑ์และบริการที่มี “คุณค่าเพิ่ม” สำหรับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

การเพิ่มคุณค่า จะต้องพิจารณาจากความต้องการและรสนิยมของผู้บริโภคเป็นหลัก โดยต้องศึกษาทำความเข้าใจว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติอย่างไรในการบริโภคผลิตภัณฑ์ หรือบริการนั้นๆ ทั้งด้านกายภาพและด้านอารมณ์ ความรู้สึก ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้บริโภคเลือกหรือไม่เลือกสิ่งใดเพื่อ การดำรงชีวิต เมื่อศึกษาข้อมูลครบถ้วนจนเข้าใจผู้บริโภค จึงจะพิจารณาโอกาสต่างๆที่จะสร้าง มูลค่าเพิ่มเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

การพิจารณาตัวผลิตภัณฑ์ หรือบริการ แนวคิด (Concept) เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดใน การบริหารธุรกิจเชิงกลยุทธ์ ทั้งนี้ต้องมีความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจพื้นฐานเรื่องของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์ และบริบทของผลิตภัณฑ์เป็นอย่างดี และต้องใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) ในการสร้างสรรค์แนวคิดที่แตกต่างและ โดดเด่น

การพิจารณาวัตถุดิบ คัดเลือกวัตถุดิบที่มีเรื่องราวที่จะสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น การเลือก วัตถุดิบที่เป็นของท้องถิ่น ซึ่งมีเรื่องราวและความแตกต่างที่โดดเด่น และเป็นคุณค่า

การพิจารณาวิถีกระบวนการผลิต หรือวิธีการผลิต ที่อาจจะดัดแปลงให้เกิดคุณค่ามากขึ้น

การพิจารณาบรรจุภัณฑ์หรือการนำเสนอให้ผู้บริโภครับรู้ถึง คุณค่าของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ สัมผัสแรก ซึ่งการออกแบบบรรจุภัณฑ์ อาจจะสร้าง มูลค่าเพิ่ม ในเรื่องของความสะดวก การรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ หรือความสวยงาม

การพิจารณาสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงบริการให้กับผลิตภัณฑ์ หรือเพิ่มผลิตภัณฑ์ให้กับ บริการ เช่น การบริหารช่องทางการจำหน่ายเพื่อให้ผู้บริโภคซื้อได้ง่าย การบริการจัดส่ง การให้บริการ ข้อมูลเพิ่มเติม หรือการรับคืนเมื่อไม่พึงพอใจ เป็นต้น

การสร้างแบรนด์ เป็นประเด็นที่สำคัญที่สุด ในการเสริมสร้างคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ต้องดำเนินการควบคู่กับการสื่อสารแบรนด์ การสร้างแบรนด์เป็นการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ และบริการนั้นๆ ในภาพรวม เป็นการนำมูลค่าเพิ่ม มาแปลงเป็น คุณค่า เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับรู้

การพิจารณาสร้างมูลค่าเพิ่ม เรื่องการนำผลิตภัณฑ์และบริการนั้น ให้เข้าถึงผู้บริโภค กลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นการเพิ่มคุณค่าต่อผู้บริโภคในด้านความสะดวก ความสำคัญของการสร้างมูลค่าเพิ่ม ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันอย่างรุนแรง และพฤติกรรมผู้บริโภค เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นธุรกิจ ต่าง ๆ จึงต้องมีการปรับปรุงแนวคิด กลยุทธ์ให้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น กลยุทธ์การสร้าง มูลค่าเพิ่ม สามารถทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าและชาติพันธุ์ม้งอาศัยในหมู่บ้านรวมมิตร จำนวน 12 ราย หมู่บ้านแคววัวดำ จำนวน 11 ราย และหมู่บ้านพนาสวรรค์ จำนวน 9 ราย ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ทั้งหมดจำนวน 32 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มชาติพันธุ์อาข่าและชาติพันธุ์ม้งอาศัยในหมู่บ้านรวมมิตร จำนวน 12 ราย หมู่บ้านแคววัวดำ จำนวน 11 ราย และหมู่บ้านพนาสวรรค์ จำนวน 9 ราย ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ทั้งหมดจำนวน 32 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาการออกแบบผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ ใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเชิงลึก ซึ่งออกแบบขึ้นมาเพื่อรับรองวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วยไปด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ และการจัดจำหน่าย

ตอนที่ 2 ต้นทุนในการผลิตผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง ค่าวัสดุ/อุปกรณ์

ตอนที่ 3 ผลตอบแทนจากการผลิตผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์

ตอนที่ 4 การประเมินการพัฒนาและการออกแบบผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ด้านประโยชน์การใช้สอย ด้านความงามทางศิลปะ ด้านการออกแบบ ด้านคุณสมบัติทาง วัสดุและเศรษฐกิจ และด้านการจัดจำหน่าย

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จาก 2 แหล่งข้อมูล คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าและกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ และการจัดจำหน่าย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการรวบรวมค้นคว้าข้อมูลจากเว็บไซต์ วารสาร หนังสือ เอกสารที่เผยแพร่จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากการสอบถาม

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สถิติเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 2 ต้นทุนการผลิตผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ ต้นทุนในการผลิตผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์ ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อคำนวณหาต้นทุนการผลิต

ตอนที่ 3 ผลตอบแทนของการผลิตผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์ สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้ หาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) และอัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายเฉลี่ย

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านประโยชน์การใช้สอย
2. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความงามทางศิลปะ
3. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการออกแบบ
4. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านคุณสมบัติทางวัสดุและเศรษฐกิจ
5. หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านการออกจำหน่าย

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

จากการสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 93.75 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 6.25 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีช่วงอายุ 21 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมาช่วงอายุ 41 - 60 ปี

คิดเป็นร้อยละ 6.25 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพพนักงาน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.40 อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 31.30 และอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 18.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 81.30 สมรส คิดเป็นร้อยละ 15.60 และหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 3.10 การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ส่ง คิดเป็นร้อยละ 53.12 และรองลงมาคือจำหน่ายปลีก คิดเป็นร้อยละ 46.88 การปกคลุมลายผลิตภัณฑ์ทำด้วยมือ คิดเป็นร้อยละ 78.12 และทำด้วยเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 21.88 ผลิตภัณฑ์และใส่เอง คิดเป็นร้อยละ 46.87 ผลิตภัณฑ์จำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 37.50 และผลิตภัณฑ์ใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 15.63

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตผ้ากันเปื้อน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของผ้าที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ผ้า มีต้นทุนรวม 516.04 บาท/ผืน ประกอบไปด้วย วัตถุดิบทางตรง 330.00 บาท/ผืน ค่าแรงงานทางตรง 150 บาท/ผืน และค่าใช้จ่ายในการผลิต 36.04 บาท/ผืน โดยผลตอบแทนที่จะได้รับจากการขาย ผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์ 850 บาท/ผืน ดังนั้น กำไรสุทธิ คือ 333.96 บาท/ผืน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลตอบแทนของการผลิตผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ คือ ผ้าใช้ไป 0.60 เมตร คิดเป็นเงิน 60 บาทต่อผืน ผ้าปักชาติพันธุ์อาข่า ใช้ไป 0.30 เมตร คิดเป็นเงิน 45 บาทต่อผืน และผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ใช้ไป 1.50 เมตร คิดเป็นเงิน 225 บาทต่อผืน ดังนั้นต้นทุนวัตถุดิบทางตรงทั้งสิ้น 330 บาทต่อผืน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ มีเพียงรายการเดียว คือ ค่าแรงคนตัดเย็บผ้า 150 บาทต่อผืน ดังนั้นต้นทุนค่าแรงงานทางตรงทั้งสิ้น 150 บาทต่อผืน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการผลิตที่ใช้ในการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ คือ วัตถุดิบทางอ้อม 34.00 บาทต่อผืน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ 1.94 บาทต่อผืน และค่าวัสดุใช้ไป 0.10 บาทต่อผืน ดังนั้นต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งสิ้น 36.04 บาทต่อผืน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุดิบทางอ้อมที่ใช้ในการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ คือ หอยเบี้ย ใช้ไป 18 เบี้ย คิดเป็นเงิน 27 บาทต่อผืน จีบใช้ไป 1 อัน คิดเป็นเงิน 5 บาทต่อผืน และด้าย ใช้ไป 1 ใน 5 คิดเป็นเงิน 2 บาทต่อผืน ดังนั้นวัตถุดิบทางอ้อมทั้งสิ้น 34 บาทต่อผืน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุที่ใช้ในการตัดเย็บมีอายุการใช้งาน 1 ปี คิดเป็นรายชั่วโมง 8,760 ชั่วโมงต่อปี ซึ่งในการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ 1 ผืน ต้องใช้เวลาในการตัดเย็บ 4 ชั่วโมง ดังนั้นค่าวัสดุที่ใช้ไป คือ เข็ม 0.08 บาทต่อชุด ปืนยิงยาวร้อน 0.01 บาทต่อชุด และกรรไกรตัดผ้า 0.01 บาทต่อผืน รวมค่าวัสดุที่ใช้ไปทั้งสิ้น 0.10 บาทต่อผืน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ในการตัดเย็บผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ คือ ค่าเสื่อมราคาจักรเย็บผ้า จูกี 1.60 บาทต่อผืน และค่าเสื่อมราคาเตารีด 0.34 บาทต่อผืน ดังนั้นค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ทั้งสิ้น 1.94 บาทต่อผืน

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์

ขั้นตอนการออกแบบผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์

1. ศึกษารูปแบบและลวดลายของผ้าปักกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า

ภาพที่ 1 ลวดลายที่ได้จากการไปสอบถามจากผ้าปักกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า หมู่บ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

2. ศึกษารูปแบบและลวดลายของผ้ากันเปื้อนกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง

ภาพที่ 2 ลวดลายที่ได้จากการไปสอบถามจากกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง หมู่บ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

3. ได้มีการลงพื้นที่ที่หมู่บ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เพื่อสำรวจรูปแบบและลวดลายของผ้ากันเปื้อน

ภาพที่ 3 ลงพื้นที่เพื่อสำรวจที่หมู่บ้านรวมมิตรตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

4. ผู้จัดทำวิจัยได้ทำการปักผ้า โดยเริ่มจากจัดหาวัสดุอุปกรณ์ จากนั้นนำไปประกอบกับผ้ากันเปื้อนรูปแบบใหม่

ภาพที่ 4 ของประดับตกแต่ง

5. ได้มีการรวบรวมรูปแบบและลวดลายของผ้ากันเปื้อนจากผู้ปักผ้าลายชาติพันธุ์อาข่าและลายปักชาติพันธุ์ม้งหมู่บ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผู้จัดทำวิจัยจึงได้นำลวดลายแบบดั้งเดิมและปัจจุบัน มาผสมผสานในรูปแบบผ้ากันเปื้อนประยุกต์ จากนั้นนำไปประกอบกับผ้ากันเปื้อนรูปแบบใหม่

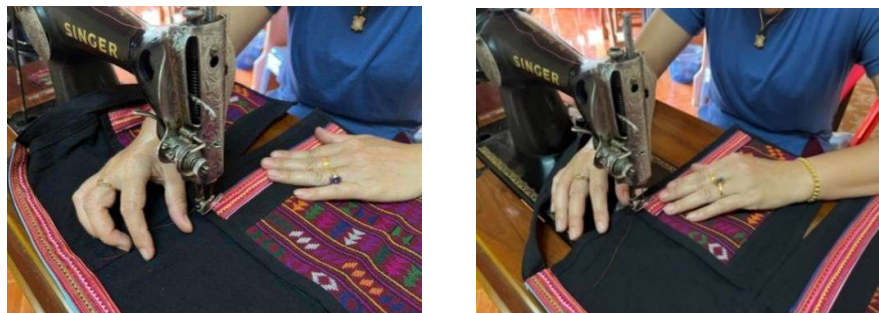
ภาพที่ 5 รูปแบบผ้ากันเปื้อนที่เลือก

ภาพที่ 6 ลวดลายที่ทำการออกแบบ

ภาพที่ 7 ลวดลายที่ออกแบบและพัฒนาแล้วพร้อมใส่ของประดับตกแต่ง

ภาพที่ 8 ประกอบลดลายที่ออกแบบกับรูปแบบผ้ากันเปื้อนที่เลือก

ภาพที่ 9 ผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์ที่เสร็จสมบูรณ์

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์จากผ้าปักชาติพันธุ์จากการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการผลิตแบบทำด้วยมือมากที่สุด สอดคล้องกับปิยะวัน เพชรหมี่, สุจินดา เจียมศรีพงษ์และศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์. (2562). ที่ได้กล่าวไว้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่หันไปใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยเครื่องจักรแทน ส่งผลถึงการผลิตแบบดั้งเดิม ดังนั้นพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กลับมานิยมอีกครั้งโดยใช้การปักด้วยมือแทนเครื่องจักร และจำเป็นต้องทำการสร้างผลิตภัณฑ์เหล่านี้ให้เกิดการยอมรับ ตระหนักถึงคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์มากขึ้น จึงทำให้เกิดการอนุรักษ์ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่กับชุมชน และทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

2. จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนที่ใช้ในการทำหมอนลายปักชนเผ่าอาข่า หลักการคิดต้นทุนประกอบไปด้วยวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิตซึ่งการผลิตหมอนลายปักชนเผ่าอาข่า สอดคล้อง

กับ ทศพร ไชยประคอง และ ปฐมชัย กรเลิศ (2561) ศึกษาโดยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการลงพื้นที่ การสนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ผู้ผลิตมีประสบการณ์ในการผลิตมานานโดยสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้ผลิตภัณฑ์ มีราคาค่อนข้างสูง ในด้านค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต ที่นำมาแปรสภาพผ้าฝ้ายทอมือเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปนั้นมีส่วนทำให้การกำหนดราคาขายของผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปประเภทต่าง ๆ มีราคาค่อนข้างสูงตามไปด้วย จะเห็นว่ากลุ่มผู้ผลิตสามารถดำเนินธุรกิจได้ด้วยตัวเองแต่ภาครัฐควรได้เข้ามาสนับสนุนและส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย มีความเป็นมืออาชีพ มากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของปัญหาด้านการผลิตหมอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ทุกขั้นตอนการผลิตรักษาความสะอาดเสมอ รองลงมาได้แก่ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้กระบวนการผลิตอย่างประณีตและใช้เวลานานและมีการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ให้ได้คุณภาพมาตรฐานก่อนการจำหน่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการ วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์ บ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เนื่องจากผลิตภัณฑ์จากผ้ากันเปื้อนมีตลาดในการรองรับน้อย ดังนั้นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนชนเผ่าประยุกต์ที่มีความหลากหลายขนาดและหลากหลายสไตล์ตามความต้องการในตลาดมากขึ้น
2. ผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นยังขาดความรู้ในการออกแบบ ดังนั้นกรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ ร่วมกันออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้ากันเปื้อนประยุกต์ให้มีความแปลกใหม่เป็นที่ต้องการของตลาด เพื่อเป็นการขยายตลาดให้สามารถเข้าถึงผู้คนได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้ากันเปื้อนบ้านรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย จึงควรมีศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาวิถีชีวิต วัฒนธรรม ก่อนเข้าสู่พื้นที่ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล และปัญหาที่พบคืองานปักลายอาข่าและม้ง เป็นงานฝีมือที่ต้องใช้ระยะเวลาทำค่อนข้างนานทำให้การวิจัยอาจมีความล่าช้าได้
2. ควรศึกษารูปแบบของผลิตภัณฑ์ ลวดลายผ้าปักของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นแล้วนำมาพัฒนาออกแบบผสมผสานกันให้เกิดความสวยงามและเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากกว่านี้

เอกสารอ้างอิง

- ทศพร ไชยประคอง และปฐมชัย กรเลิศ. (2561). การศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไรของผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ: กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองอาบช้าง ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงใหม่. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. 28.(1).71-83.
- ปิยะวัน เพชรหมี่, สุจินดา เจียมศรีพงษ์และศิวฤทธิ์ พงศกรรังศิลป์.(2562). ปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจผ้าทอพื้นเมืองของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ในภาคเหนือของประเทศไทย.วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร.14(3).146-164.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2554). วิเคราะห์งบการเงินหลักและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 12 ฉบับปรับปรุง. แก้วไข กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชณี เจริญ, ใบศรี สร้อยสน และ พิสิษฐ์ ธรรมวิถิ. (2552). การสำรวจความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องตีเกลียวแร่โดยใช้เทคนิคคานา. การประชุมทางวิชาการครั้งที่ 47. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.